

Karen Risager

*Professor, dr.phil., Roskilde Universitet,
næstformand i INFODOK's repræsentantskab,
risager@ruc.dk*

**Karen Sonne
Jakobsen**

*Lektor, cand.mag., Roskilde Universitet,
Institut for kultur og identitet,
karens@ruc.dk*

Sprogfagene på RUC

Karakteristisk for det fremmedsproglige miljø på RUC er at det altid har været samlet under det samme institut. Det har betydet en meget stærk tværsproglig identitet, som har givet sig mange udslag både på det uddannelsesmæssige og det forskningsmæssige område.

Først nogle tal om sproguddannelserne på RUC pr. oktober 2008:

Fag	indskrevne i alt	nyindskrevne E08
engelsk	129	21
tysk	32	12
fransk	27	6

RUC har lige siden sin start haft disse tre sprogfag. Studentertallet i tysk og fransk er i årenes løb gået lidt op og ned, men det har aldrig været særlig stort. Engelskfaget har været noget større end det er nu.

De internationale basisstudier

Sprogfagene kan studeres til bachelor-, kandidat- og ph.d.-graden. De to første år af bachelorstudiet foregår inden for rammerne af et af RUC's tværfaglige basisstudier, først og fremmest det humanistiske, men det kan også være det samfundsvidenskabelige. På andet år af basisstudiet begynder de sprogfaglige aktiviteter, idet de studerende der ønsker at fortsætte med et af sprogfagene i overbygningen efter basisstudiet, arbejder med projekter af relevans for dette sprogfag og deltager i kurser der specifikt retter sig mod det. (Desuden er der mere almene kurser i engelsk for

alle basisstuderende.) I basisstudierne arbejder lærerne fra forskellige fag sammen i team.

Det humanistiske basisstudium har siden 1989 eksisteret i to varianter: en dansk og en international. Den internationale variant har engelsk som fælles arbejdssprog, og de studerende opmuntres også til at arbejde på tysk og fransk. Dog er der efterhånden færre og færre der rent faktisk laver projektarbejde på disse sprog. Derfor er der taget initiativ til særlige tilbud til de sprogligt interesserede i 3. semester, således at de kan lægge en del af semestrets arbejde i intensive kurser/seminarer ved et tysk eller et fransk universitet.

Fra 2006 startede der også internationale varianter af de samfundsvidenskabelige og de naturvidenskabelige basisstudier, og disse er eksplicit beskrevet som engelsksprogede uddannelser.

Et tværprogligt forsknings- og efteruddannelsesmiljø

Samarbejderne på tværs af sprogfagene er talrige. Forskerne inden for litteraturstudier arbejder sammen i forskergruppen Europæisk kultur, og forskerne inden for sprogstudier arbejder sammen i forskergruppen SCALPS (Sociolinguistics, Conversation Analysis, Language Pedagogy and Sociocultural issues). SCALPS står bag oprettelsen af et meget stort RUC-baseret internationalt netværk ved navn CALPIU (Cultural and Linguistic Practices in the International University), der beskæftiger sig med det flersprogede og flerkulturelle universitet (og dermed ikke begrænser sig til spørgsmålet om parallelsproglighed dansk-engelsk). CALPIU har lige fået en centerbevilling på 7 mio. kr. fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation.

På efteruddannelsesfronten har det indtægtsdækkede IRIS: Center for sprog- og kulturpædagogik, oprettet af Karen Sonne Jakobsen, Karen Risager, Karen-Margrete Frederiksen og Michael Svendsen Pedersen, arrangeret en del kurser for sproglærere i de gymnasiale ungdomsuddannelser og i dansk som andetsprog. Undervisningen i dansk som fremmed-/andetsprog for udenlandske studerende har længe stået stærkt på RUC, og for et par år siden blev denne aktivitet smeltet sammen med efteruddannelse i engelsk, (og med tiden også andre sprog) samt undervisning i akademisk engelsk for studerende i LICS: Center for sproglige og interkulturelle kompetencer, med Karen-Margrete Frederiksen som leder. LICS servicerer hele RUC, både studerende, VIP'er og TAP'er.

RUC har desuden oprettet Fagdidaktisk Laboratorium, der omfatter alle RUC's skolefag, herunder fremmedsprogene, og som bl.a. tilbyder temaseminarer, fx om gymnasireformen og dens konsekvenser. I 2007 blev der afholdt et tværprogligt seminar for alle sprogstuderende om sprogpedagogik. Endelig foregår der også et

tværspørgligt samarbejde inden for rammerne af faget Kultur- og Sprogødestudier, der fokuserer på det flerkulturelle og flersprogede samfund i et globalt perspektiv.

Samarbejde med andre institutioner

Fra fagene tysk og fransk har der længe været overvejelser over samarbejder med andre institutioner om uddannelserne. Det har nu udmøntet sig i beskrivelsen af en masteruddannelse: Øresund Master Programme of European Studies. Der er tale om et tæt samarbejde mellem tysk, fransk og historie på RUC og politisk historie og mediastudier på Malmö Høghskola. Uddannelsen strækker sig over fire semestre, og de studerende tager det første semester i Malmö (Europapolitik), det andet på RUC (tysk eller fransk sprog, kultur og kommunikation), det tredje i Malmö (medier i Europa), og det fjerde på RUC (speciale på historiefaget). Uddannelsen er startet i 2008 med studerende der kommer fra forskellige europæiske lande (men dog endnu meget få). Fra 2009 vil engelsk deltage i samarbejdet, og det forventes at bidrage til at øge rekrutteringen.

Der er også blevet bevilget midler til et fællesnordisk projekt om tysksproglig fagundervisning, dvs. brug af tysk som undervisningssprog inden for andre fag som fx natur- og samfundsfag og musiske fag. Der er flere skoletyper involveret, og der skal gennemføres forskningsbaseret opfølgning og efter- og videreuddannelse af lærere. Karen Sonne Jakobsen er leder af den danske del af projektet, der foruden RUC omfatter Frederiksberg Seminarium og Goethe-instituttet i København.

Ser man ned over listen af initiativer kan man måske identificere nogle tendenser: Sprogfagene indgår i stigende grad i tværspørglige og tværfaglige samarbejder, både forsknings- og uddannelsesmæssigt, med den positive virkning at de sprogstuderende får en bredere og mere bredt anvendelig uddannelse. Samtidig er der – nu hvor det store generationsskifte i gymnasieskolen er nært forestående – større fokus på didaktik og uddannelse af sproglærere.